

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

DƯƠNG VĂN THAO

**ĐẨY MẠNH XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI
Ở THỊ XÃ PHỔ YÊN, TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Chuyên ngành: Kinh tế nông nghiệp

THÁI NGUYÊN - 2018

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

DƯƠNG VĂN THAO

**ĐẨY MẠNH XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI
Ở THỊ XÃ PHỔ YÊN, TỈNH THÁI NGUYÊN**

**Chuyên ngành: Kinh tế nông nghiệp
Mã số: 8.62.01.15**

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. TRẦN ĐÌNH TUẤN

THÁI NGUYÊN - 2018

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả đã nêu trong luận văn có nguồn gốc rõ ràng, trung thực và chưa được dùng để bảo vệ một học vị nào khác. Các thông tin, trích dẫn trong luận văn đều đã được ghi rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, tháng 6 năm 2018

Tác giả luận văn

Dương Văn Thao

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình thực hiện đề tài: “***Đẩy mạnh xây dựng nông thôn mới ở Thị xã Phổ Yên, tỉnh Thái Nguyên***”, tôi đã nhận được sự hướng dẫn, giúp đỡ, động viên của nhiều cá nhân và tập thể. Tôi xin được bày tỏ sự cảm ơn sâu sắc nhất tới tất cả các cá nhân và tập thể đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong học tập và nghiên cứu.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Ban Giám hiệu, Phòng Đào tạo, các khoa, văn phòng của Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh Thái Nguyên đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi về mọi mặt trong quá trình học tập và hoàn thành luận văn này. Tôi xin trân trọng cảm ơn sự giúp đỡ tận tình của giảng viên hướng dẫn **PGS.TS. Trần Đình Tuấn**.

Trong quá trình thực hiện đề tài, tôi còn được sự giúp đỡ và cộng tác của các cô chú, anh chị em và bạn bè, tôi xin chân thành cảm ơn. Thêm nữa, tôi cũng muốn gửi lời cảm ơn chân thành tới bạn bè, đồng nghiệp và gia đình đã tạo điều kiện mọi mặt để tôi hoàn thành nghiên cứu này.

Tôi xin bày tỏ sự cảm ơn sâu sắc đối với mọi sự giúp đỡ quý báu đó.

Thái Nguyên, tháng 6 năm 2018

Tác giả luận văn

Dương Văn Thao

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT	vii
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	viii
DANH MỤC CÁC HÌNH.....	x
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Đóng góp của luận văn.....	4
5. Bố cục của đề tài	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI.....	5
1.1. Cơ sở lý luận về xây dựng nông thôn mới	5
1.1.1. Những vấn đề lý luận về nông thôn	5
1.1.2. Những vấn đề lý luận về xây dựng nông thôn mới.....	12
1.1.3. Bộ tiêu chí xây dựng nông thôn mới.....	21
1.1.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến xây dựng nông thôn mới	28
1.2. Kinh nghiệm thực tiễn về đẩy mạnh xây dựng nông thôn mới.....	32
1.2.1. Xây dựng nông thôn mới ở các tỉnh phía Bắc	32
1.2.2. Kinh nghiệm quản lý trong xây dựng nông thôn mới tại huyện Tiên Du, tỉnh Bắc Ninh	33
1.2.3. Kinh nghiệm quản lý trong xây dựng Nông thôn mới của huyện Lâm Thao, tỉnh Phú Thọ.....	35
1.2.4. Một số bài học kinh nghiệm được rút ra trong quá trình xây dựng nông thôn mới ở Thị xã Phổ Yên.....	38

Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	41
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	41
2.2. Các phương pháp nghiên cứu.....	41
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin	41
2.2.2. Phương pháp xử lý số liệu.....	43
2.2.3. Phương pháp phân tích thông tin	43
2.3. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	44
Chương 3: THỰC TRẠNG ĐẨY MẠNH XÂY DỰNG NTM TRÊN	
ĐỊA BÀN THỊ XÃ PHỔ YÊN, TỈNH THÁI NGUYÊN.....	45
3.1. Đặc điểm tự nhiên, kinh tế - xã hội của Thị xã Phổ Yên.....	45
3.1.1. Điều kiện tự nhiên.....	45
3.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội.....	48
3.2. Thực trạng đẩy mạnh xây dựng nông thôn mới ở Thị xã Phổ Yên .	54
3.2.1. Tình hình lãnh đạo của cấp ủy, chính quyền Thị xã Phổ Yên thực hiện Chương trình xây dựng nông thôn mới.....	54
3.2.2. Thực trạng xây dựng nông thôn mới theo tiêu chí quy hoạch và phát triển quy hoạch.....	58
3.2.3. Thực trạng xây dựng nông thôn mới theo tiêu chí hạ tầng kinh tế - xã hội.....	60
3.2.4. Thực trạng xây dựng nông thôn mới theo tiêu chí kinh tế và tổ chức sản xuất.....	64
3.2.5. Thực trạng xây dựng nông thôn mới theo tiêu chí văn hóa - xã hội và môi trường	67
3.2.6. Thực trạng xây dựng nông thôn mới theo tiêu chí hệ thống chính trị - an ninh xã hội.....	77
3.2.7. Kết quả huy động, sử dụng nguồn lực cho xây dựng nông thôn mới trên địa bàn huyện	79
3.3. Các yếu tố ảnh hưởng đến xây dựng nông thôn mới tại Thị xã Phổ Yên	80

3.3.1. Chính sách của Đảng, Nhà nước và của địa phương	80
3.3.2. Điều kiện kinh tế - xã hội và thu nhập của người dân	82
3.3.3. Năng lực, trình độ và kinh nghiệm xây dựng nông thôn mới của cán bộ địa phương.....	85
3.3.4. Sự phối hợp của chính quyền, các tổ chức đoàn thể, doanh nghiệp và người dân tham gia xây dựng NTM.....	87
3.3.5. Thu hút đầu tư cho xây dựng nông thôn mới.....	88
3.5. Đánh giá chung về quá trình xây dựng nông thôn mới ở Thị xã Phổ Yên, tỉnh Thái Nguyên	90
3.5.1. Những kết quả đạt được	90
3.5.2. Một số hạn chế chủ yếu.....	91
3.5.3. Các nguyên nhân cơ bản	91
3.5.4. Những bài học kinh nghiệm, mô hình tốt, cách làm sáng tạo của trong công tác xây dựng nông thôn mới của Thị xã Phổ Yên	92
Chương 4: GIẢI PHÁP CHỦ YẾU NHẪM ĐẨY MẠNH XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI TRÊN ĐỊA BÀN THỊ XÃ PHỔ YÊN, TỈNH THÁI NGUYÊN	94
4.1. Quan điểm chung trong quá trình xây dựng nông thôn mới.....	94
4.1.1. Xây dựng nông thôn mới phải phù hợp với chủ trương đường lối của Đảng và Nhà nước	94
4.1.2. Xây dựng nông thôn mới phải đảm bảo phát triển nông thôn bền vững	94
4.1.3. Xây dựng nông thôn mới trên quan điểm kế thừa những thành tựu đã đạt được	95
4.1.4. Xây dựng nông thôn mới phải vừa hiện đại nhưng vẫn giữ gìn bản sắc dân tộc	95
4.1.5. Xây dựng nông thôn mới trên quan điểm phát huy mọi nguồn lực để xây dựng với tốc độ nhanh.....	96

4.2. Định hướng, mục tiêu nhằm đẩy mạnh quá trình xây dựng nông thôn mới tại Thị xã Phổ Yên, tỉnh Thái Nguyên.....	96
4.2.1. Định hướng phát triển kinh tế - xã hội.....	96
4.2.2. Mục tiêu.....	96
4.3. Giải pháp chủ yếu nhằm đẩy mạnh xây dựng nông thôn mới tại Thị xã Phổ Yên, tỉnh Thái Nguyên.....	98
4.3.1. Xây dựng và phát triển cơ sở hạ tầng nông thôn	98
4.3.2. Nâng cao trình độ cán bộ và dân trí, tuyên truyền, vận động, giáo dục để tất cả các cấp các ngành và người dân tham gia xây dựng NTM.....	101
4.3.3. Chuyển dịch cơ cấu cây trồng, vật nuôi, áp dụng khoa học công nghệ vào sản xuất.....	103
4.3.4. Đẩy mạnh thu hút các nguồn vốn để thực hiện có hiệu quả chương trình xây dựng nông thôn mới.....	104
4.4. Kiến nghị.....	105
4.4.1. Với cấp Trung ương.....	105
4.4.2. Đối với tỉnh Thái Nguyên	106
4.4.3. Với cấp Thị xã.....	107
4.4.4. Với các hộ gia đình trong nông thôn.....	107
KẾT LUẬN.....	109
TÀI LIỆU THAM KHẢO	111
PHỤ LỤC	113

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

BNN & PTNT	:	Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn
BTCQG	:	Bộ Tiêu chí Quốc gia
CNH - HĐH	:	Công nghiệp hóa - Hiện đại hóa
CTMTQG	:	Chương trình mục tiêu quốc gia
GTVT	:	Giao thông vận tải
HĐND	:	Hội đồng nhân dân
KT-XH	:	Kinh tế - Xã hội
MTQG	:	Mục tiêu quốc gia
NN-ND-NT	:	Nông nghiệp - Nông dân - Nông thôn
NTM	:	Nông thôn mới
THCS	:	Trung học cơ sở
UBND	:	Ủy ban nhân dân
VH-TT	:	Văn hóa - Thể thao
VH-TT&DL	:	Văn hóa - Thể thao và Du lịch
XDNTM	:	Xây dựng nông thôn mới
XHCN	:	Xã hội chủ nghĩa

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1: Tình hình sử dụng đất của Thị xã Phổ Yên giai đoạn 2015 - 2017.....	47
Bảng 3.2: Tình hình dân số thị xã Phổ Yên giai đoạn 2015 - 2017.....	50
Bảng 3.3: Tình hình sử dụng lao động của Thị xã Phổ Yên giai đoạn 2015 - 2017	51
Bảng 3.4: Giá trị sản xuất của Thị xã Phổ Yên giai đoạn 2015 - 2017 ..	54
Bảng 3.5. Tình hình thực hiện tiêu chí quy hoạch và phát triển quy hoạch của Thị xã Sông Công.....	59
Bảng 3.6. Tình hình thực hiện các tiêu chí về hạ tầng kinh tế - xã hội của Thị xã Phổ Yên	63
Bảng 3.7. Tình hình thực hiện các tiêu chí về nhân tố kinh tế và tổ chức sản xuất của Thị xã Phổ Yên	64
Bảng 3.8. Tình hình thực hiện tiêu chí về văn hóa - xã hội - môi trường của Thị xã Sông Công.....	76
Bảng 3.9. Tình hình xây dựng nông thôn mới theo tiêu chí hệ thống chính trị - an ninh xã hội.....	78
Bảng 3.10. Đánh giá của lãnh đạo địa phương về các chính sách của Nhà nước và địa phương đối với xây dựng nông thôn mới (n=25)	81
Bảng 3.11. Đánh giá của người dân về các chính sách của Nhà nước và địa phương đối với xây dựng nông thôn mới (n=270)	82
Bảng 3.12. Đánh giá của cán bộ địa phương về điều kiện kinh tế - xã hội và thu nhập của người dân có ảnh hưởng đến xây dựng nông thôn mới (n=25)	83
Bảng 3.13. Đánh giá của người dân địa phương về điều kiện kinh tế - xã hội và thu nhập trong đóng góp xây dựng nông thôn mới (n=270).....	84